

Warszawa, 01 lipca 2014 r.

ZW/0714/171/14

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.
Data wpływu **02-07-2014**

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 czerwca 2014 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy (EK-020-1014/14) - o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu przekazujemy opinie otrzymane z województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, śląskiego, małopolskiego, łódzkiego, zachodniopomorskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, podlaskiego a także od Ogólnopolskiej Koalicji Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych i Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepiewski
Dyrektor Biura ZWRP

Toruń, dnia 27 czerwca 2014r.

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO
Michał Korolko

SP.0821.1.2014

Pan Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

Stanowisko Pana Dyrektora

W nawiązaniu do przekazanego nam poselskiego projektu z dnia 6 czerwca 2014 r. ustawy o zmianie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154, 866 i 1650, z 2014 r. poz. 619) oraz niektórych innych ustaw, pragnę odnieść się do zaproponowanych zmian i przedstawić stanowisko Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Na wstępie chciałbym odnieść się całościowo do zaproponowanych zmian. W mojej ocenie przedłożona propozycja zmian ustawowych, zarówno w powołanej wyżej ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jak i kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz kodeksie postępowania cywilnego (uchylenie § 3 w art. 570¹) kładąca cały ciężar i odpowiedzialność za zabezpieczenie dziecka na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bez udziału i współpracy w tym zakresie z sądami rodzinnymi wydaje się nie zabezpieczać w pełni sytuacji małoletnich pozbawionych opieki rodziców. Pozostawienie w tym zakresie pełnej swobody jednemu podmiotowi, który samodzielnie decydować będzie o sytuacji dziecka i w swych działaniach kierować się może obok dobra dziecka niestety także względami ekonomicznymi może nieść za sobą ryzyko dla pełnej ochrony dobra dzieci objętych opieką zastępczą. Udział sądu rodzinnego daje dodatkową rękojmię, iż dziecko umieszczone zostanie w najwłaściwszej dla niego formie pieczy zastępczej i w najlepszej dla niego, z punktu widzenia jego potrzeb, rodzinie zastępczej. Samo okresowe informowanie sądu o sytuacji dziecka nie wydaje się wystarczającym dla zabezpieczenia sytuacji dziecka, zwłaszcza że sąd nie będzie władnym do przemieszczenia dziecka w ramach pieczy zastępczej.

Wydaje się też, że nie wzięto tutaj pod uwagę aspektu, kiedy osoby spokrewnione lub spowinowacane z dzieckiem będą chciały stworzyć dla niego rodzinę zastępczą, zaś organizator pieczy zastępczej arbitralnie podejmie decyzję o umieszczeniu dziecka w innej rodzinie zastępczej. Brak udziału sądu w tym etapie postępowania czyni

1

WPLYNEŁO 2014-06-30
2014

niemożliwym odwołanie się od decyzji organizatora (ustawodawca nie przewidział trybu odwoławczego w tym zakresie), ale też nasuwa wątpliwości jak będzie odbywała się sama procedura poprzedzająca skierowanie, czy kandydaci na rodzinę zastępczą (w tym spokrewnioną) zgłaszać będą swoją gotowość poprzez wniosek, jak będzie wyglądała procedura wyboru między kilkoma kandydatami na rodzinę zastępczą zgłaszającymi jednocześnie gotowość objęcia konkretnego dziecka pieczą zastępczą.

Innym problem w zakresie skierowań wydaje się być kwestia powierzenia kierowania dziećmi do regionalnych placówki opiekuńczo – terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków adopcyjnych samorządowi województwa na wniosek starosty. Z pewnością wydłuży to wydanie takiego skierowania.

Widzimy tu też pewną niekonsekwencję rozwiązań. Z jednej strony ustawodawca kładzie bowiem nacisk na pracę z rodziną biologiczną dziecka, tak aby umożliwić powrót dziecka do rodziny, a z drugiej strony dopuszcza swobodę organizatora pieczy zastępczej w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej na terenie całego kraju, co znacznie ogranicza możliwość pracy z całą rodziną, ale też może utrudniać, a często czynić niemożliwym kontakt dziecka z rodziną biologiczną.

Wydaje się też, iż z punktu widzenia dobra dziecka objętego opieką zastępczą nie jest wskazane aby dokonywać zmian w obowiązującej już regulacji i zmniejszać częstotliwość posiedzeń zespołów dokonujących okresowej oceny sytuacji dziecka, nawet jeśli dotyczy to dzieci „starszych”, tj. powyżej 3 roku życia.

Jeśli zaś chodzi o proponowane zmiany odnoszące się do zakresu zadań realizowanych przez samorząd województwa pragnę przedstawić następujące uwagi:

W proponowanym brzmieniu art. 38b ust. 6 proponujemy pozostawienie jedynie zapisu, że: *Marszałek sprawuje nadzór nad regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi oraz interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi.* Skoro prowadzenie tych placówek należy do zadań samorządu województwa (zadań własnych) należy pozostawić mu swobodę decyzji o strukturze sprawowanego przez niego nadzoru nad podległymi mu jednostkami. Pragnę w tym miejscu wskazać również na zapis art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, zgodnie z którym kierowanie, koordynowanie i kontrolowanie działalności wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych należy do zadań zarządu województwa. Nie przesądzając w tym miejscu o formie prawnej funkcjonowania regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, nie wydaje się prawidłowym rozwiązaniem ustawowe określanie komu – jakiemu podmiotowi można ten nadzór – kontrolę zlecić, ograniczając tym samym uprawnienia organów samorządu. W tym miejscu należy też wskazać, że w prawie polskim nie ma prawnej definicji nadzoru, a ustawodawca posługuje się tym pojęciem niekonsekwentnie używając tego pojęcia dla określenia procesów kontroli. Trybunał Konstytucyjny przez nadzór rozumie „określone procedury dające odpowiednim organom państwowym, wyposażonym w stosowne kompetencje, prawo ustalania stanu faktycznego, jak też korygowania

działalności organu nadzorowanego” (uchwała TK z 05.10.1994 r. W1/94, OTK 1994/2/47). Wydaje się, że zamiarem autorów proponowanych zmian jest wskazanie na czynności kontrolne (nie określono bowiem instrumentów nadzoru).

Analogiczne uwagi należy odnieść do proponowanego w projekcie zapisu **art. 175a ust. 2**, który w naszej ocenie winien być wykreślony. Należałoby tutaj pozostawić do decyzji organów samorządu możliwość ewentualnego przeniesienia w drodze upoważnienia uprawnień do sprawowania nadzoru, zwłaszcza że praktyka wykazała, iż ośrodki adopcyjne pod rządami obowiązującej obecnie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. funkcjonują w różnych formach prawnych i strukturach. W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego ośrodek adopcyjny stanowi odrębną wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną, a zatem z mocy art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa kierowanie, koordynowanie i kontrolowanie jego działalności należy do zadań zarządu województwa. Z posiadanych przez nas informacji wynika jednak, iż w większości województw ośrodki adopcyjne usytuowane zostały w strukturze regionalnych ośrodków polityki społecznej, tym samym nie można przekazywać uprawnień do nadzoru jednostce, która ośrodek prowadzi. W sytuacji zaś zlecenia zadania prowadzenia ośrodka podmiotom wskazanym w art. 190 ust. 1 (taki ośrodek adopcyjny również funkcjonuje w naszym województwie), regionalny ośrodek polityki społecznej prowadząc ośrodek adopcyjny miałby jednocześnie kontrolować ośrodek adopcyjny prowadzony przez inny podmiot. Nadto, w przypadku zlecenia przez samorząd województwa na podstawie art. 190 ustawy prowadzenia regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, czy wreszcie ośrodków adopcyjnych organizacjom i podmiotom wskazanym w art. 190 ustawy, do realizacji tych zadań, w tym czynności kontrolnych odnosić się będą zapisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz umowy na podstawie, której następuje zlecenie realizacji zadania.

Jeśli chodzi o proponowany zapis **art. 139a** regulujący wydawanie przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego szeregu opinii wymienionych enumeratywnie i kazuistycznie w ust. 1 pkt 1-5, o sytuacji dziecka w poszczególnych aspektach tam wskazanych, a będących później podstawą kwalifikowania przez ośrodki adopcyjne dziecka do przysposobienia, wydaje się, iż celowym i prawidłowym byłoby zastąpienie tych 5 różnych opinii jedną opinią o całości sytuacji dziecka, uwzględniającą elementy wskazane w punktach 1-5.

Z uzasadnienia do proponowanej zmiany wynika, że celem regulacji jest usprawnienie i poprawienie efektywności współpracy między instytucjami zaangażowanymi w postępowanie adopcyjne. Wobec powyższego wydaje się, że opracowywanie 5 nowych opinii przez podmioty pieczy nie będzie sprzyjać zrealizowaniu tego celu. W tym zakresie wystarczające będzie sporządzanie jednej opinii, która zawierać będzie wszystkie elementy. Należy pamiętać, że badanie

we ww. zakresach należy do kompetencji ośrodków adopcyjnych (w tym prowadzących wojewódzki i centralny bank danych o dzieciach), a inne podmioty wspierania mają prawną i faktyczną możliwość przekazania swoich uwag i stanowiska w zakresie zasadności przysposobienia m.in. w kontekście więzi z rodzeństwem, czy gotowości dziecka do przysposobienia bezpośrednio podczas dokonywanej okresowej oceny sytuacji dziecka. Dodatkowo należy podnieść, że z praktyki działających w naszym województwie ośrodków adopcyjnych wynika, że organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej rzadko przekazują kompletną dokumentację dotyczącą dziecka i jego sytuacji szeroko rozumianej (w tym medycznej, prawnej, czy nawet rodzinnej w kontekście więzi z rodzeństwem), co wskazywałoby, iż najprawdopodobniej nie zawsze takimi informacjami dysponują. W związku z powyższym, może budzić obawę czy potrzeba przygotowywania dodatkowych opinii nie spowoduje wydłużenia procesu kwalifikacji, jak również na ile opinie te tak kazuistycznie rozpisane będą dogłębnie analizować sytuację dziecka. Rodzi się też pytanie na ile opinie te mają być wiążące dla ośrodków adopcyjnych, czy rola ośrodka adopcyjnego w całym procesie adopcyjnym nie sprowadzi się jedynie do kwalifikowania kandydatów do przysposobienia dziecka i poszukiwania rodziców dla dzieci „zakwalifikowanych” do przysposobienia przez podmioty pieczy zastępczej. Tym bardziej, że z praktyki działających w województwie kujawsko-pomorskim ośrodków adopcyjnych wynika, że gdy decyzję dotyczącą przysposobienia dziecka będzie podejmował organizator pieczy zastępczej lub dyrektor rodzinnego domu dziecka, większość dzieci (szczególnie tych małych) nie będzie miała szans na adopcję - nie ze względu na jego dobro, ale ze względu na dobro opiekunów zastępczych.

Jeśli chodzi o proponowany zapis **art. 156 ust. 1 pkt 1a** w mojej ocenie jest on zbędny. Nie widzę praktycznej potrzeby promowania idei adopcji, bowiem jak wynika z danych ośrodków adopcyjnych od lat liczba kandydatów do przysposobienia dziecka, którzy zostali zakwalifikowani i oczekują na dziecko przewyższa liczbę dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie i zakwalifikowanych do przysposobienia.

W **art. 156 ust. 1 pkt 11** w zadaniach ośrodków adopcyjnych uzupełniono dotychczasowy zapis i wskazano, iż do zadań ośrodka adopcyjnego należy dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka, jednocześnie jednak pominięto dotychczas obowiązujący zapis o wydawaniu przez ośrodek adopcyjny opinii o kwalifikacjach osobistych kandydatów, podczas gdy opinia taka jest jednym z wymogów formalnych realizacji procedury przysposobienia określonym w art. 114¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, a sama ocena wstępna nie przesądza o kwalifikacjach osobistych kandydatów. W związku z powyższym należałoby proponowany zapis punktu 11 uzupełnić o „*wydawanie opinii o kwalifikacjach osobistych kandydatów*”, jak to jest dotychczas.

Jeśli chodzi o proponowany zapis **art. 161 ust. 2 pkt 10**, nie widzę potrzeby dokonywania zmian w tym zakresie, a jeśli tak to należałoby uzupełnić zaproponowane brzmienie o zapis „*lub w razie potrzeby innego specjalisty*”. Dotychczasowe brzmienie art. 161 ust. 2 pkt 10 ustawy pozwala na gromadzenie niezbędnych informacji o stanie zdrowia m.in. psychicznego lub o innych dolegliwościach np. rokowań onkologicznych, w sytuacji kiedy kandydat jest w trakcie leczenia. Tego rodzaju informacje niezbędne są przy kwalifikowaniu kandydatów, a nie będą wynikać z zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

W odniesieniu do **art. 164 ust. 1** należałoby rozważyć możliwość zastąpienia sformułowania słowa „*uzasadniająca*” np. na „*z uregulowaną sytuacją prawną*”. Dotychczasowy zapis może być źródłem błędnego interpretowania kiedy i czy dane dziecko wymaga zgłoszenia do ośrodka adopcyjnego. Z danych statystycznych ośrodków adopcyjnych wynika, że wiele dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej czy instytucjonalnej, pomimo uregulowania sytuacji prawnej nie było zgłaszanych do ośrodków adopcyjnych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że zgłoszenie nie oznacza automatycznej kwalifikacji dziecka do przysposobienia. Jak wskazują bowiem dane z ośrodków adopcyjnych z lat 2012-2013 jedynie około 20% dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych zostało zakwalifikowanych do przysposobienia. Z danych wynika, że dzieci nie zakwalifikowane do adopcji mają silną więź z obecnymi opiekunami, są to również liczne rodzeństwa w pieczy oraz dzieci z deficytami.

W **art. 164 ust. 5 i ust. 11** proponuje się zapis, iż ośrodek adopcyjny dokonuje kwalifikacji dziecka do przysposobienia (czy to krajowego, czy międzynarodowego) w oparciu o opinie, wskazane w art. 139a ust. 1, czyli o zasadności przysposobienia dziecka rozstrzygać mają opinie wydawane przez podmioty wskazane w art. 139a ustawy. Tymczasem zgodnie z brzmieniem art. 154 ust 1 wyłączne kompetencje do prowadzenia procedur przysposobienia ma ośrodek adopcyjny. Rodzi się zatem pytanie czym zatem są owe opinie i czy ośrodek adopcyjny jest nimi związany. W tym zakresie aktualne pozostają uwagi poczynione odnośnie proponowanego zapisu art. 139a. Uwagi te odnoszą się również do proponowanego zapisu **art. 166 ust. 1 pkt 6 i ust. 1a pkt 2**.

W **art. 164a ust. 1 pkt 5** przewiduje się, iż w sporządzanej przez ośrodek adopcyjny „karcie dziecka” zamieszcza się m.in. szczegółowy opis przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Tymczasem brak przepisu nakazującego przekazywanie ośrodkom tego rodzaju informacji, które pozwolą na uzupełnienie karty w ww. punkcie. Bez informacji ze strony kompetentnych podmiotów ośrodek adopcyjny nie będzie w stanie uzupełnić wymaganych zapisów. Z tego względu koniecznym jest **uzupełnienie zapisu art. 139a ust. 1 pkt 6** o obowiązek przekazywania do właściwego ośrodka adopcyjnego także informacji ze szczegółowym opisem przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W tym miejscu należy również wskazać, że o ile przebieg procedury realizowanej przez ośrodek adopcyjny, jeśli chodzi o terminy podejmowania poszczególnych działań jest szczegółowo rozpisany, o tyle ustawodawca nie określa kiedy i w jakim terminie organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego mają wydawać i przekazywać do ośrodków adopcyjnych opinie wskazane w art. 139a ust. 1 projektu. Ustawodawca nie zakreśla również terminu dla ww. podmiotów do przekazania ośrodkom adopcyjnym dokumentacji wskazanej w art. 38a projektu. Brak takich terminów może w praktyce przekładać się na wydłużenie procedury adopcyjnej realizowanej przez ośrodek adopcyjny, który bez wymaganych opinii i dokumentacji nie będzie miał możliwości sporządzenia karty dziecka i wydania kwalifikacji niezbędnej dla uruchomienia procedury poszukiwania dla dziecka kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Zaproponowana w art. 166a regulacja jest w mojej ocenie nadmiernie skomplikowana i kazuistyczna, aczkolwiek sama zasada, że rodzeństwo powinno być umieszczone wspólnie w jednej rodzinie przysposabiającej funkcjonuje w praktyce. Wydaje się, że bardziej czytelna będzie rezygnacja z wprowadzania art. 166a w jego zaproponowanym brzmieniu, a poprzestanie na dodaniu w art. 166 ustawy, który reguluje kwalifikację dziecka do przysposobienia, ustępu 1a w brzmieniu: *„Ośrodek adopcyjny dokonując kwalifikacji dziecka do przysposobienia kieruje się zasadą, że rodzeństwo powinno być umieszczane w jednej rodzinie przysposabiającej, chyba że wspólne umieszczenie dziecka wraz z rodzeństwem w rodzinie przysposabiającej nie leży w najlepszym interesie dziecka.”* Ten zapis wprowadza zasadę, iż rodzeństwo nie powinno być rozdzielane tak przy kwalifikacji do przysposobienia krajowego, jak i międzynarodowego, a „najlepszy interes dziecka” obejmuje zarówno przypadek rozdziału rodzeństwa już na etapie pierwszej kwalifikacji do przysposobienia krajowego jak również kolejnej kwalifikacji z powodu niemożności znalezienia rodziny dla rodzeństwa, bez potrzeby kazuistycznego wymieniania każdej sytuacji.

2

[Signature]

Członek Zarządu
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

[Signature]
Michał Korolko (2)

**UWAGI WOJ.LUBELSKIEGO DO PROPOZYCJI ZMIAN W USTAWIE O
WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ WRAZ Z
KOMENTARZEM**

Poselska propozycja zapisu:

po art. 41 proponowany art. 41a w brzmieniu:

Art. 41a.

1. Dziecko do rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka kieruje starosta powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.
2. Jeżeli jest to uzasadnione dobrem dziecka starosta powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka może tymczasowo, nie dłużej jednak niż na 6 miesięcy, skierować dziecko do małżonków lub osoby niepozostającej w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi albo rodzeństwem dziecka, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, powierzając im jednocześnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej.

KOMENTARZ:

określić wiek dziecka np. powyżej 5 roku życia, by do rodzin takich nie trafiały noworodki, i niemowlaki i młodsze dzieci, które w przypadku uregulowania sytuacji prawnej mają największe szanse na adopcję. Zapis taki w zawaalowany sposób umożliwia omijanie procedury adopcyjnej.

Taki zapis ustawy:

1. *Spowoduje, że dobro dziecka może być zagrożone, bo zapis ten pozwala, by do niezdiagnozowanej i nieprzygotowanej rodziny trafiło dziecko. Może się zdarzyć, że PCPR nie mając zawodowej rodziny zastępczej, umieści dziecko w przypadkowej rodzinie, czyli takiej, która tylko deklaruje chęć zaopiekowania się dzieckiem. Później dochodzi do maltretowania dziecka, czego dowodem są nagłośnione przez media przypadki znęcania się nad dziećmi w rodzinach zastępczych.*
2. *Nowelizacja ustawy zakłada w art. 33 pkt 1: „Piecza zastępcza zapewnia: pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym”*

Jak praktyka pokazuje z dwuletniego doświadczenia funkcjonowania ustawy (w KRiO art. 112⁵ Sąd ma możliwość na takich zasadach umieścić dziecko w pieczy zastępczej) - po 6 miesięcznym pobycie dziecka w takiej rodzinie zastępczej - nastąpi „brak możliwości przysposobienia dziecka”, bo nawiążą się niezerwane więzi i:

a) rodzina zastępcza, nieprzygotowana i niezdiagnozowana - przysposobi dziecko (duże zagrożenie dla przyszłości dziecka – nieudana adopcja) lub

b) rodzina zastępcza nie będzie zainteresowana przysposobieniem dziecka, ale będzie zainteresowana wychowywaniem dziecka i wtedy dziecko pozostanie w rodzinie zastępczej na koszt państwa do usamodzielnienia, bo zgodnie z art. 90 nowelizacji ustawy: „w przypadku osób lub małżonków, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, do których starosta, na podstawie art. 41a ust. 2, skierował dziecko, przepisy art. 80-82, 86 i 87 stosuje się odpowiednio.”; czyli świadczenia pieniężne, dodatki,

c) kiedy Sąd w trybie art. 112⁵ KRiO tworzy pieczę zastępczą dla dziecka – jest tryb odwoławczy, którego nie ma przy skierowaniu przez starostę dziecka do pieczy zastępczej w myśl proponowanego zapisu art. 41a

Poselska propozycja zapisu:

Wniosek: art. 47 ust.5 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Poselska propozycja zapisu:

Art. 76 ust. 4

- po pkt 3 proponowany pkt 3a w brzmieniu:

3a - „zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;”

Proponuje się po pkt. 4 dodać punkt 4a

4a – „dobór rodzinnej pieczy zastępczej właściwej ze względu na potrzeby dziecka”

KOMENTARZ:

Praktyka pokazuje na niewłaściwy, wręcz przypadkowy dobór rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci. Dobierając rodzinę należy kierować się, nie tylko zabezpieczeniem potrzeb dziecka na tu i teraz, nie tylko na opiece, ale też na wychowaniu; nie tylko potrzebami biologicznymi,

ale też psychologicznymi dziecka, uwzględniać perspektywę przyszłości dziecka i ewentualnym przygotowaniem do usamodzielnienia. Konieczna jest analiza:

- czy będzie w stanie współpracować z rodzicami biologicznymi na rzecz powrotu dziecka pod ich opiekę,*
- czy jeśli nie ma szans powrotu dziecka do rodziny biologicznej, czy dana rodzina zastępcza jest w stanie przygotować dziecko do przysposobienia, a gdy przysposobienie nie będzie możliwe – wychować dziecko do pełnoletności,*
- czy rodzina spełnia warunki stawiane również rodzinom adopcyjnym tj. – odpowiedni wiek, motywacja, warunki materialne i mieszkaniowe, predyspozycje psychiczne, ilość dzieci w rodzinie.*

Poselska propozycja zapisu:

Art. 130 ust 1 proponowane brzmienie:

„Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje w konsultacji z:

- 1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka;
- 2) pedagogiem;
- 3) psychologiem;
- 4) właściwym asystentem rodziny;
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.”

propozycja:

Dodać pkt 7) rodzicami dziecka, poza przypadkami, gdzie dziecko może być przysposobione;

KOMENTARZ:

Udział rodziców - do których dziecko ma szansę wrócić - jest niezbędny, bo pozwala im brać odpowiedzialność za przyszłość swojego dziecka i rodzinę. To wspólnie z rodzicami powinny być wypracowane działania wobec dziecka i rodziny, czyli podmiotowe a nie przedmiotowe traktowanie rodziców, ponadto działanie takie może wzmocnić rodziców w poczuciu sprawstwa i wpływu na życie.

Powinni wiedzieć jakie działania będą podejmowane przez Organizatora wobec dziecka. Dają możliwość wypracowania i podjęcia przez nich konkretnych działań na rzecz powrotu

dziecka pod ich opiekę. Działania te są na bieżąco monitorowane i wskazują, czy rodzice są faktycznie w stanie przejąć opiekę nad dzieckiem.

Zapraszanie rodziców na zespół - powinno być obligatoryjne, poza przypadkami, w których dziecko może być przysposobione.

Art. 131 proponowane brzmienie:

„Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co 12 miesięcy, a przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące

KOMENTARZ:

Zmiana podobnie jak w art. 47 ust 5 nie jest właściwa z punktu widzenia dobra dziecka. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka nie może być rzadsze niż wskazane w dotychczasowych przepisach. Wydłużenie czasu między okresowymi ocenami spowoduje, że poważnie zostanie ograniczona szansa na zmianę sytuacji dziecka, która następuje poprzez mobilizowanie właściwych instytucji do realizacji planu pomocy dziecku i planu pomocy rodzinie. Zmiana taka jest szczególnie niekorzystna dla małych dzieci - ich rozwój, budowanie więzi, zmiana sytuacji prawnej i życiowej- to proces bardzo dynamiczny i nie można go analizować raz na rok, jak byłoby to np. w przypadku dziecka w wieku 3 lata i 1 miesiąc.

propozycja: art. 131 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Poselska propozycja zapisu:

Art. 133 obecne brzmienie:

„Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.”

Dodać: po słowach „asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka” dodać „przedstawicielem ośrodka adopcyjnego”.

KOMENTARZ:

Propozycja wynika z analogicznych działań jak w przypadku współpracy z rodzinami zastępczymi (art. 40). Rodzinny Dom Dziecka, podobnie jak rodzina zastępcza, pełni funkcję zastępczą, a nie docelową z zakresie opieki nad dziećmi. Do czasu usamodzielnienia powinny pozostawać tam tylko te dzieci, które nie mają szans zarówno na powrót pod opiekę rodziców biologicznych jak i na przysposobienie.

Poselska propozycja zapisu:

Art. 137 ust 1 obecne brzmienie:

„W skład zespołu wchodzi:

- 1) dyrektor placówki lub osoba przez niego wyznaczona;*
- 2) pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, jeżeli są zatrudnieni w placówce;*
- 3) wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka;*
- 4) przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;*
- 5) lekarz i pielęgniarka, w miarę indywidualnych potrzeb dziecka;*
- 6) inne osoby, w szczególności asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka oraz przedstawiciel ośrodka adopcyjnego.”*

propozycja:

Dodać pkt 7) rodzice dziecka, poza przypadkami, gdzie dziecko może być przysposobione;

KOMENTARZ: analogicznie jak w art. 130 ust. 1 pkt 7

Poselska propozycja zapisu:

Art. 138 proponowane brzmienie:

„Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co 12 miesięcy, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące.”;

KOMENTARZ: analogicznie jak w art. 131

propozycja: art. 138 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Poselska propozycja zapisu:

Art. 139a ust. 1 pkt 1-6 proponowane brzmienie:

„Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego należy także:

- 1) sporządzanie opinii na temat zasadności przysposobienia dziecka;
- 2) sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko;
- 3) sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu stwierdzenie, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie;
- 4) sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej;
- 5) sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu nieznaalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa;
- 6) przekazywanie do właściwego ośrodka adopcyjnego informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 38a ust. 1.

KOMENTARZ:

1. Proponowane zapisy w konsekwencji doprowadzą do sytuacji jaka miała miejsce przed wejściem w życie Ustawy, kiedy wiele dzieci z przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach, nie było zgłaszanych do adopcji. Wzrost przysposobień krajowych jest konsekwencją aktualnie obowiązujących zapisów Ustawy m.in.: art. 40 ust.2; art.76 ust.4 pkt 5; art.100 ust 4; art. 130 pkt 5; art. 137 pkt 6; art.154 ust.1; art.155 ust. 2; art. 156; KPC art. 578 § 2;

Proponowane zapisy są powielaniem zadań ośrodka adopcyjnego, który zgodnie z art. 154 ust.1, jako jedyna instytucja ma wyłączną kompetencję do prowadzenia procedur przysposobienia.

Z doświadczenia wynika, że gdy decyzję dot. przysposobienia dziecka będzie podejmował Organizator lub dyrektor RDD, większość dzieci (szczególnie małych) nie będzie miała szans na adopcję. W chwili obecnej bardzo często obserwuje się sytuację, iż małe dziecko z uregulowaną sytuacją prawną przebywa w rodzinie zastępczej, gdyż opiekunowie nie mają

ani gotowości do przysposobienia dziecka (ze względu na otrzymywane środki finansowe), ani zgłoszenia go do adopcji.

Proponowany zapis w konsekwencji może przedkładać dobro dorosłych nad dobro dziecka.

2. Z uzasadnieniu do proponowanej zmiany wynika, iż celem powyższych zapisów jest usprawnienie i poprawienie efektywności współpracy między instytucjami zaangażowanymi w postępowanie adopcyjne. Propozycja opracowania 5 nowych opinii z pewnością nie będzie usprawniać postępowania adopcyjnego!

3. Pomimo wejścia z życie Ustawy, część powiatów nie przestrzega i nie traktuje obligatoryjnie zapisów zawartych w art. 130 pkt 5 i art. 137 pkt 6 co skutkuje nie zapraszaniem przedstawiciela OA na zespół. Dopisanie art. 139 a w proponowanym brzmieniu tak naprawdę wykluczają współpracę między instytucjami pracującymi w obszarze wspierania rodziny i nie daje możliwości obiektywnej weryfikacji, czy podejmowane działania wobec dziecka są faktycznie zgodne z jego dobrem, czy też jest to frazes uzasadniający ochronę interesu dorosłych opiekunów.

Art. 139a ust. 1-4 proponowane brzmienie:

„Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 1, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę konieczność zagwarantowania, że przysposobienie leży w najlepszym interesie dziecka.

3. Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 3, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności możliwość zapewnienia dziecku stabilnego, rodzinnego środowiska wychowawczego, w tym zastępczego, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Sporządzając opinię, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności więzi między rodzeństwem.

KOMENTERZ:

Zapis powiela zadania ośrodka adopcyjnego i jest niezgodny z zapisami dot. zadań ośrodka adopcyjnego.

Art. 139a ust.5 proponowane brzmienie:

1. Opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5 organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przekazuje do właściwego ośrodka adopcyjnego.”;

KOMENTARZ:

Jaka jest zasadność kwalifikacji dziecka do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny w momencie, gdy przesłana opinia sporządzona przez wymienione podmioty będzie jednocześnie decyzją dot. przysposobienia - gdyż ośrodek adopcyjny nie będzie miał faktycznej możliwości zweryfikowania jej.

W jaki obiektywny sposób dyrektor rodzinnego domu dziecka sporządzi opinie dot. m.in. zasadności do przysposobienia w kraju lub za granicą, więzi między rodzeństwem, umieszczenia lub nie rodzeństwa w jednej rodzinie adopcyjnej? Jakimi narzędziami zbada możliwość nawiązania więzi z rodziną adopcyjną? Jakich obiektywnych kryteriów użyje by jego subiektywny stosunek do przysposobienia nie zaburzył obiektywnej oceny związanej z przysposobieniem?

Propozycja: Art. 139a – skreślić propozycję poselskiego zapisu

Poselska propozycja zapisu:

Art. 156 w ust. 1 pkt 11 proponowane brzmienie:

„Wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka oraz sporządzanie opinii kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinie przysposabiającej.”

KOMENTARZ:

Poprzedni zapis „wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, opinii o ich kwalifikacjach osobistych oraz sporządzanie opinii

*kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczania dzieci w rodzinie przysposabiającej.”
wynikał z Art. 169 ust.1 Ustawy i art.114¹ KRiO*

Opinia o kwalifikacjach osobistych jest sporządzana na podstawie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej – zawiera m.in. sylwetki osobowościowe kandydatów, opis ich zasobów opiekuńczo-wychowawczych. Opinia kwalifikacyjna jest to dokument potwierdzający, że kandydaci uzyskali kwalifikację do przysposobienia – bez opisu kandydatów. Są to 2 różne dokumenty!!! Proponowana zmiana wprowadza chaos i jest niezgodna z innymi zapisami.

Propozycja: Art. 156 ust. 1 pkt 11 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Poselska propozycja zapisu:

Art. 161 ust. 2 pkt 10 proponowane brzmienie:

„dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej”

KOMENTARZ:

- 1) *Zważywszy na różnego rodzaju problemy zdrowotne - lekarz podstawowej opieki zdrowotnej - nie zawsze będzie mógł określić, jakie są rokowania czy możliwości opieki nad dzieckiem przy konkretnym schorzeniu.*
- 2) *Praktyka pokazuje, że zdarzają się przypadki, że lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, wydaje takie zaświadczenie osobom chorym psychicznie, osobom z przewlekłymi chorobami, przebywającymi na rentach chorobowych, stawiając diagnozę na tu i teraz, kierując się interesem kandydatów do przysposobienia - myśleniem: „Jakakolwiek rodzina dla sierotki, ale zawsze to rodzina..” - a nie perspektywą dziecka*

**Propozycja: Dodać do pkt 10) oraz w razie potrzeby innego lekarza specjalisty
LUB POZOSTAWIĆ OBECNIE OBOWIĄZUJĄCY ZAPIS**

Propozycja Art. 164:

po ust. 2 dodać pkt. 3:

3. W celu realizacji zadania, o którym mowa w pkt. 2, ośrodek adopcyjny ma prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji dotyczących dziecka, które może być przysposobione, w tym prawnej i medycznej;

Uzasadnienie:

W celu realizacji zadań niezbędnym jest, by ośrodek adopcyjny miał prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji dotyczących dziecka, które może być przysposobione, w tym prawnej i medycznej; stąd propozycja dodania pkt. 3 w art. 164 ust.2 - analogicznie do zapisu art. 38a ust. 3, gdzie ustawodawca daje taki przywilej (kompetencje) organizatorowi R.P.Z.

ust. 5 – pozostawić dotychczasowe brzmienie zapisu, zmieniając ilość dni z 14 do 30

Poselska propozycja zapisu:

Art. 164 a – proponowane brzmienie:

1. Karta dziecka zawiera następujące informacje:
- 1) imię i nazwisko dziecka;
 - 2) adres miejsca zamieszkania dziecka;
 - 3) datę i miejsce urodzenia dziecka;
 - 4) dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka;
 - 5) szczegółowy opis przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zawierający również daty umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
 - 6) dane o stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym dziecka;
 - 7) stosunek dziecka do przysposobienia;
 - 8) imiona i nazwiska rodziców dziecka;
 - 9) daty urodzenia rodziców dziecka;
 - 10) numer PESEL rodziców dziecka;
 - 11) dane dotyczące stanu zdrowia oraz innych informacji dotyczących rodziców dziecka mających wpływ na zdrowie dziecka;

12) informacje na temat utrzymywania przez rodzinę biologiczną kontaktów z dzieckiem;
13) dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu
rodzeństwa dziecka, a także informację, czy rodzeństwo zostało zgłoszone
do przysposobienia.

KOMENTARZ:

Brak zasadności zawierania w karcie tak szczegółowych danych. Szczególną wątpliwość budzi punkt 10 – skąd ośrodek adopcyjny może powziąć taką informację, w przypadku np. samowolnego opuszczenia przez matkę szpitala po urodzeniu. Poszukiwanie PESELU jest niezgodne z zasadą, że rodzice – w przypadku deklarowanego zamiaru pozostawienia dziecka do przysposobienia w przyszłości – mają prawo do anonimowości (stąd np. ponoszenie przez powiat właściwy ze względu na miejsce pozostawienia dziecka wydatków na dziecko art. 191 ust.13)

Poselska propozycja zapisu

po art. 175 dodaje się art. 175a w brzmieniu:

„Art. 175a. 1. Marszałek województwa sprawuje nadzór nad ośrodkami adopcyjnymi.”

2. Marszałek województwa może upoważnić, w formie pisemnej, kierownika regionalnego ośrodka polityki społecznej do sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 1.”;

Komentarz do ust. 2 – Gro ośrodków adopcyjnych pozostaje w strukturach ROPS, zatem nie może być jednostką nadzorującą własną jednostką.

Art. 183 pkt 3a: szkolenie i dyskontowanie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego

proponuje się w następującym brzmieniu:

szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

**URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO**

Sekretarz Województwa –
Dyrektor Urzędu

Katowice, dnia 27 czerwca 2014 r.

OP.0821.00121.2014

OP.KW-00288/14

**Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 czerwca 2014 r. (przesłane drogą elektroniczną) dotyczące konsultacji poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (KP PO), uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Ad 1.

W poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej brak zdefiniowania kryteriów medyczno-zdrowotnych dzieci którymi ma się opiekować regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Ponadto brak typów działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych jakie powinny zapewniać ww. placówki (art. 109 i 111 dotychczasowej ustawy).

Takie kryteria medyczne dzieci i typy działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych są już ujęte w ustawie dla placówek specjalistycznych prowadzonych przez powiat tj. placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego.

Wskazuje je art. 105 ust. 1. dotychczasowej ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

- 1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;
- 3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

2. Placówka, o której mowa w ust. 1, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne”.

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonía 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 387
kdzierwa@slaskie.pl
www.slaskie.pl

Ad. 2.

W poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dodaje się: art. 38 b ust. 6 „Marszałek województwa za pośrednictwem regionalnego ośrodka polityki społecznej sprawuje nadzór nad regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi oraz interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi.”.

Zgodnie z art. 122 dotychczasowej ustawy również: „Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych”. Ponadto w projekcie ustawy rozbudowuje się zakres kontroli Wojewody w art. 122a. W projekcie brak zdefiniowania zakresu nadzoru Marszałka województwa oraz brak zdefiniowania zakresu nadzoru Wojewody co będzie prowadziło do niejasności kompetencyjnych.

Sekretarz Województwa -
Dyrektor Urzędu

Krzysztof Dzierwa

Uwagi Województwa Małopolskiego do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustawy

1. Art. 145 ust. 4 projektu ustawy

Proponowana treść przepisu:

„4. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pedagogiem placówki co najmniej na trzy miesiące przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.”

Uzasadnienie zmiany:

Program usamodzielnienia wyznaczając plany na przyszłość dziecka wychowującego się w pieczy zastępczej powinien być przygotowywany dużo wcześniej, niż na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności. W programie usamodzielnienia określa się plany długoterminowe i krótkoterminowe dotyczące usamodzielnienia wychowanka pieczy zastępczej. Przygotowanie programu usamodzielnienia na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności szczególnie wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej wydaje się zbyt krótki z uwagi na fakt np. konieczności rozeznania możliwości zapewnienia mieszkania jeszcze przed osiągnięciem pełnoletności. Co więcej, poselski projekt zmian do ustawy (art. 145 ust. 2) przewiduje zmianę terminu wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia z okresu co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem pełnoletności na okres co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności równocześnie. W związku z czym zasadna jest również zmiana terminu sporządzenia programu usamodzielnienia.

Ponadto wskazuje się na konieczność opracowania w/w programu nie tylko z opiekunem usamodzielnienia, na którego często w przypadku wychowanków rodzin zastępczych wyznaczani są rodzice zastępczy, ale również z osobami posiadającymi wiedzę z zakresu możliwych form pomocy i wsparcia, czyli z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pedagogiem placówki.

2. Wykreślenie z art. 146 ust. 6 ustawy nie jest zasadne.

Uzasadnienie:

Składanie zaświadczenia stwierdzającego fakt kontynuowania nauki przez osobę usamodzielnianą otrzymującą pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki stanowi możliwość faktycznej weryfikacji zasadności wypłaty świadczenia, a także daje okazję do zaoferowania możliwości wsparcia osoby usamodzielnianej w zakresie innym niż finansowy.

3. Art. 156 ust. 1 pkt 11 projektu ustawy

Proponowana treść przepisu

„11. Wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka, wydawanie opinii kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 114¹ ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz wydawanie opinii kwalifikacyjnych w sprawach dotyczących umieszczania dzieci w rodzinie przysposabiającej;”

Uzasadnienie:

Proponowana w projekcie zmiana przewiduje jedynie dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka, podczas, gdy zgodnie z art. 114¹ ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy kandydat musi posiadać opinię kwalifikacyjną, którą wydaje ośrodek, a która jest wynikiem procesu wstępnej oceny kandydatów. Sugerowana poprawa zapewnia pełne ujęcie zadań ośrodka adopcyjnego, przy jednoczesnym ujednoliceniu terminologii i zapewnieniu zgodności z brzmieniem art. 172 ust. 5.

4. W proponowanej treści artykułu 184 należy dodać zapis mówiący o zapewnieniu środków finansowych na realizację zadań wynikających z rządowych programów, o których mowa w art. 187a ust. 1.

5. Niepokój wzbudzają proponowane zmiany w dziale VIII art. 197a – 197g. Nadanie tak szerokiego zakresu uprawnień kontrolnych Wojewodzie wobec jednostki samorządu terytorialnego nie jest zasadne, gdyż inne zasady kontroli powinny być stosowane wobec ośrodków adopcyjnych a inne wobec jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto, sugeruję się zmianę treści Art. 197b ust. 2 projektu ustawy

Proponowana treść przepisu:

„3. Członkiem zespołu inspektorów upoważnionym do prowadzenia czynności kontrolnych w kontrolowanych jednostkach może być osoba, która posiada:

- 1) tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą;
- 2) co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie pedagoga, psychologa albo w zakresie resocjalizacji lub co najmniej trzyletni staż pracy w zakresie pracy z rodziną w ośrodku pomocy społecznej, powiatowym centrum pomocy rodzinie lub jednostce wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.”

Uzasadnienie zmiany:

Proponowany zapis dotyczący kwalifikacji inspektorów kontrolujących realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków i adopcji nie przewiduje możliwości prowadzenia czynności kontrolnych przez osoby zatrudnione w jednostkach realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej na stanowiskach innych niż pedagog, czy psycholog, a daje możliwość zatrudnienia np. pedagoga szkolnego, czy psychologa zatrudnionego w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Inspektor kontrolujący realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej i usamodzielnień wychowanków powinien posiadać nie tylko teoretyczne, ale i praktyczne doświadczenie w wykonywaniu kontrolowanych zadań, co pozwoli na podniesienie jakości merytorycznej kontroli. Projekt zmian do ustawy w zakresie kwalifikacji inspektorów kontrolujących nie uwzględnia wprowadzonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nowych stanowisk pracy takich jak asystent rodziny, czy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Otrzymują:

1 x Adresat,

1 x A/a.

Uwagi woj. łódzkiego dotyczące poselskiego projektu ustawy - o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw.

W związku z planowanym wprowadzeniem zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi zgłasza propozycję zmiany dotyczącą art. 174 ww. ustawy.

Propozycja zmiany zapisu art. 174 ust. 2 ww. ustawy:

- aktualny zapis „2. Ośrodki adopcyjne przekazują informacje o realizacji powierzonych zadań za pośrednictwem marszałka województwa.”

- proponowany zapis „2. Ośrodki adopcyjne, o których mowa w ust. 1 przekazują informacje o realizacji powierzonych zadań za pośrednictwem marszałka województwa.”

Uzasadnienie:

Zmiana ta ma charakter wyłącznie porządkujący.

Brak skonkretyzowania zapisu art. 174 ust. 2 ustawy powoduje rozbieżności interpretacyjne i nie wiadomo czy informacje o realizacji powierzonych zadań mają składać wszystkie ośrodki adopcyjne czy tylko ośrodki wskazane w art. 174 ust. 1. ustawy.

Szczecin, dnia 30 czerwca 2014 r.

ROPS-I.9161.29.2014.EM

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa

Opinia Województwa Zachodniopomorskiego

o projekcie z dnia 6 maja 2014 r. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw

Powyższy projekt zmiany ustawy j/w opiniuje się pozytywnie, z uwagami jak niżej:

Art. 7 i 11 ust. 5 – zmiany zasadne.

Art. 15 ust 4 – podobnie jak w poprzednich opiniach uważamy, że liczba rodzin przydzielonych do wsparcia asystentowi rodziny nie powinna przekraczać 10. Wprowadzenie proponowanej zmiany, naszym zdaniem, nadal oznacza nadmierne obciążenie asystentów, co w efekcie prowadzi do zmniejszonej skuteczności ich pracy.

Art. 18a i 18b, uchylenie w art. 19 ust. 1 punktu 4 – zaproponowane zmiany zasadne, szczególnie istotne wydają się być propozycje umożliwiające dalsze funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego powstałych przed wprowadzeniem ustawy, których możliwości dostosowania się do wymaganych standardów są ograniczone.

Art. 30 ust. 1, 33 pkt 1 i 36 ust. 1, 38 ust. 2 - zmiany zasadne.

Art. 38a punkt 8 – proponuje się dodać zapis, by gmina dodatkowo przekazywała informacje o działaniach podjętych w celu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Art. 41 do 77 ust. 3 - zmiany zasadne.

Art. 87 – należy zastanowić się nad celowością płacenia rodzinie zastępczej 20 % świadczeń, gdy wychowanek znajduje się w areszcie, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, poprawczym, ponieważ jest to sprzeczne z ustawą o pomocy społecznej, wg której osoba przebywająca w placówkach j/w nie posiada, a jeśli posiadała uprawnienia do świadczeń, to je traci. Świadczenia są zasadne, gdy dziecko przebywa w hospicjum lub na oddziale medycyny paliatywnej.

Art. 89 do 92 - zmiany zasadne.

Art. 95 ust. 3 – liczenie osób, które osiągnęły pełnoletność, ale ze względu na kontynuację nauki nadal przebywają w placówce, do wskaźnika dzieci przebywających w placówce, jest niezasadne. Młodzież powyżej 18. roku życia jest wsparciem w procesie opieki nad młodszymi dziećmi i traktowanie

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin, tel. (+48 91) 48 07 202, (+48 91) 48 07 303, fax (+48 91) 48 93 984
www.wzp.pl, czl.zarzadu@wzp.pl

ich na równi z umieszczonym w placówce np. 10-latkim jest niewłaściwe. Taki zapis w połączeniu z ograniczoną do 14 liczbą miejsc może prowadzić do negatywnych konsekwencji.

Art. 97 do 128a – zmiany zasadne.

Art. 130 ust. 1 – zapis narzuca obowiązkową obecność przedstawicieli ośrodków adopcyjnych na posiedzeniach zwołanych w celu oceny sytuacji dziecka. Wydaje się zasadnym, by ograniczyć obecność tylko do oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Art. 131 ust. 1, 134 ust. 3 i 134a – zmiana zasadna.

Art. 137 – analogicznie jak w art. 130 ust. 1 - zapis narzuca obowiązkową obecność przedstawicieli ośrodków adopcyjnych na posiedzeniach zwołanych w celu oceny sytuacji dziecka. Wydaje się zasadnym, by ograniczyć obecność tylko do oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Art. 138 do 145 – zmiana zasadna.

Art. 146 ust. 6 – uchylenie nie wydaje się być zasadne. Składanie raz na 6 miesięcy zaświadczenia o kontynuacji nauki trudno uznać za szczególnie uciążliwą procedurę – pozwala to monitorować sytuację wychowanka.

Art. 156-187 – zmiany zasadne.

Art. 183 ust 3a – uzupełnienie zasadne.

Art. 187a – uzupełnienie zasadne, jednak proponuje się zapis, by Rada Ministrów przyjęła rządowy program wsparcia rodzin.

Art. 190 i 191 – zmiany zasadne.

Art. 193 ust 4 – zapis niezasadny, ponieważ w ten sposób karzemy dziecko za to, że przebywało w pieczy zastępczej.

Art. 196 i 197 – zmiany zasadne.

Rozdział VII – zmiany zasadne.

Art 228 – zmiany zasadne.

CZŁONEK ZARZĄDU

Anna Mieczkowska

Do wiadomości:
Gabinet Marszałka w/m

KO.I.020.209.2014 BK

Kielce, 30 czerwca 2014 r.

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na e-maila z dnia 23.06.2014 r. w sprawie uwag do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw uprzejmie informuję, że Świętokrzyski Kurator Oświaty nie wnosi uwag do projektu ustawy.

Z upoważnienia Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty

--

Bożena Kropisz

wizytator Kuratorium Oświaty w Kielcach

OR-OP-II.0821.271.2014.MM

Warszawa, lipca 2014 r.

Nr Kanc.:

Pan

BOGDAN CIEPIELEWSKI

Dyrektor Biura Związku Województw RP

e-mail:

l.sztramska@zwrp.pl

biuro@zwrp.pl

W nawiązaniu do pisma przesłanego drogą elektroniczną w dniu 18 czerwca 2014 r., dotyczącego prośby o zgłoszenie ewentualnych uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, przekazuję następujące uwagi i sugestie do ww. projektu.

Biorąc pod uwagę fakt, iż treści zawarte w dodanym art. 139a ustawy, tj. wskazujące zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego są przedmiotem analizy dokonywanej przez zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Ewentualne opinie, sugestie winny zatem znaleźć się we wnioskach protokołu sporządzonego z posiedzenia zespołu. Dodatkowo zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka winien zdecydować co do zasadności wszczęcia poszukiwań kandydatów do przysposobienia dziecka, tym samym proponuje się skreślić art. 139a projektu ustawy.

Warto również zwrócić uwagę, iż w proponowanej zmianie art. 156 ust 1 ustawy określającego zadania ośrodka adopcyjnego, w pkt 11 tego artykułu pominięto opinię o kwalifikacjach osobistych, która zastąpiła wcześniejszą opinię psychologiczną, a jest ona niezwykle przydatnym dokumentem, opisującym kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Zasadnym wydaje się również aby w art. 161 ust.2 pkt 10 ustawy w brzmieniu: „dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej”, dodać zwrot: „lub w razie potrzeby odpowiedniego specjalisty. Wprowadzenie tej zmiany zagwarantuje ośrodkom adopcyjnym podstawę prawną do żądania i gromadzenia informacji o stanie zdrowia kandydatów, niezbędnych do części diagnostycznej procedury adopcyjnej.

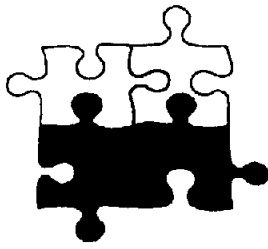
W naszej opinii istotnym wydaje się również ujednoczenie terminów określonych art. 164 ustawy. W szczególności proponuje się aby termin 3 dni roboczych zamienić na 7 dni roboczych.

Pragniemy również zwrócić uwagę, iż brzmienie punktu 5 wprowadzonego do art. 166 ustawy, traktującego o tym, że kwalifikacja dziecka do przysposobienia krajowego obejmuje dokonywaną przez psychologa analizę aktualnych więzi dziecka z bliskimi mu osobami jest bardzo ogólny. Przede wszystkim nie precyzuje on kim jest osoba bliska, czy są to osoby spokrewnione, czy też np. opiekun zastępczy. Tak niejasne zapisy dają możliwość do nadużywania pojęcia „osoba bliska”.

Uwagi z woj. podlaskiego

W odpowiedzi na wniosek przesłany drogą elektroniczną a dotyczący poselskiego projektu ustawy **o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (KP PO)** uprzejmie informuję, że po konsultacji Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego nie wnosi uwag do wspomnianego dokumentu.

Ogólnopolska Koalicja
Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych

ul. Krzywa 2
41-200 Sosnowiec
tel./fax (32) 266-84-19

www.koalicjaoao.xorg.pl
koalicja.oao@gmail.com

Sosnowiec dn., 30. 06. 2014 r.

**Związek Województw
Rzeczypospolitej Polskiej**

Ogólnopolska Koalicja Ośrodków Adopcyjnych działających w strukturach Samorządu Województw, po zapoznaniu się z projektem zmian w Ustawie o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej, uważa iż większość proponowanych zmian będzie miała bardzo niekorzystny wpływ na prowadzenie procedur adopcyjnych w Polsce, a tym samym wydłuży czy wręcz „odbierze” dziecku szansę na przysposobienie.

Wpływ na taki stan rzeczy będzie miało m.in.:

- rozszerzenie kompetencji, które ustawowo należą do ośrodków adopcyjnych na inne podmioty, w zakresie podejmowania decyzji dot. kwalifikacji dziecka do przysposobienia,
- wydłużanie terminów posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka,
- jeszcze większa swoboda w umieszczaniu dzieci w rodzinach nie mających kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

**UWAGI DO PROPOZYCJI ZMIAN W USTAWIE O WSPIERANIU RODZINY I
SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ WRAZ Z KOMENTARZEM**

Po art. 38 proponowany art. 38a w brzmieniu:

„Art. 38a. 1. Powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej gromadzi i przekazuje odpowiednio rodzinie zastępczej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo -wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo -terapeutycznej, dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

oraz zespołowi do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w szczególności następujące informacje oraz dokumentację dotyczące dziecka:

- 1) informacje o sytuacji prawnej dziecka, w tym informacje o sytuacji prawnej umożliwiającej przysposobienie,
- 2) szczegółowe informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacji o rodzeństwie,
- 3) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica;
- 4) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej albo wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej;
- 5) dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień;
- 6) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne;
- 7) diagnozę psychofizyczną dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą lub resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją;
- 8) plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1, przekazany przez asystenta rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.

KOMENTARZ:

Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka – to co najmniej kilka różnych instytucji. Komu zatem fizycznie PCPR ma przekazać informacje o dziecku? Dlaczego wymieniając instytucje pominięto ośrodek adopcyjny, skoro ww. dokumenty są niezbędne do zakwalifikowania dziecka do przysposobienia!? Dokumentacja taka powinna być przysyłana wobec każdego dziecka z uregulowaną sytuacją prawną.

Art. 38a – skreślić, lub dopisać do katalogu wymienionych instytucji ośrodek adopcyjny.

Po art. 41 proponowany art. 41a w brzmieniu:

Art. 41a.

1. Dziecko do rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka kieruje starosta powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

2. Jeżeli jest to uzasadnione dobrem dziecka starosta powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka może tymczasowo, nie dłużej jednak niż na 6 miesięcy, skierować dziecko do małżonków lub osoby niepozostającej w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi albo rodzeństwem dziecka, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, powierzając im jednocześnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej.

KOMENTARZ:

Skreślić!!! - lub określić wiek dziecka np. powyżej 6 roku życia, by do rodzin takich nie trafiały noworodki, niemowlaki i dzieci poniżej 6 r.ż., które w przypadku uregulowania sytuacji prawnej mają największe szanse na adopcję. Zapis taki w zawołowany sposób umożliwi omijanie procedury adopcyjnej.

Taki zapis ustawy:

1. *Spowoduje, że dobro dziecka może być zagrożone, bo zapis ten pozwala, by do niezdiagnozowanej i nieprzygotowanej rodziny trafiło dziecko. Może się zdarzyć, że PCPR nie mając zawodowej rodziny zastępczej, umieści dziecko w przypadkowej rodzinie, ale takiej, która tylko deklaruje chęć zaopiekowania się dzieckiem. Później dochodzi do maltretowania dziecka, czego dowodem są nagłośnione przez media przypadki znęcania się nad dziećmi w rodzinach zastępczych.*
2. *Nowelizacja ustawy zakłada w art. 33 pkt 1: „Piecza zastępcza zapewnia: pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym”*

Jak praktyka pokazuje z dwuletniego doświadczenia funkcjonowania ustawy (w KRiO Sąd ma możliwość na takich zasadach umieścić dziecko w rodzinie zastępczej) - po 6 miesięcznym pobycie dziecka w takiej rodzinie zastępczej - nastąpi „ brak możliwości przysposobienia dziecka”, bo nawiążą się niezerwane więzi i:

a) rodzina zastępcza, nieprzygotowana i niezdiagnozowana - przysposobi dziecko (duże zagrożenie dla przyszłości dziecka – nieudana adopcja) lub

b) rodzina zastępcza nie będzie zainteresowana przysposobieniem dziecka, ale będzie zainteresowana wychowywaniem dziecka i wtedy dziecko pozostanie w rodzinie zastępczej na koszt państwa do usamodzielnienia., bo zgodnie z art. 90 nowelizacji ustawy: „w przypadku osób lub małżonków, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, do których starosta, na podstawie art. 41a ust. 2, skierował dziecko, przepisy art. 80-82, 86 i 87 stosuje się odpowiednio.”; czyli świadczenia pieniężne, dodatki.

Art. 41a – skreślić propozycję zapisu

Art. 47 ust. 5 proponowane brzmienie:

„Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje z sądem oraz informuje, co najmniej raz na 12 miesięcy, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat, co najmniej raz na 6 miesięcy, właściwy sąd o całości sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka.”

KOMENTARZ:

Zmiana terminów – spowoduje, że dzieci będą dłużej przebywały w RZ bez intensywnej pracy na ich rzecz. Wydłużenie tych terminów znacznie zmniejsza monitoring nad RZ co nie jest korzystne dla dzieci! Z zapisu wynika, że organizator rodzinnej pieczy zastępczej będzie raz na 12 miesięcy informował sąd o sytuacji dziecka w wieku 3 lata i 1 miesiąc!. Rok dla tak małego dziecka, to 1/3 jego życia.

art. 47 ust.5 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Art. 76 ust. 4

- po pkt 3 proponowany pkt 3a w brzmieniu:

3a - „zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;”,

- **po pkt. 4 dodać punkt 4a**

4a – „dobór rodziny zastępczej właściwej ze względu na potrzeby dziecka”

KOMENTARZ:

Praktyka wskazuje na niewłaściwy, wręcz przypadkowy dobór rodziny zastępczej dla dzieci. Dobierając rodzinę zastępczą należy kierować się, nie tylko zabezpieczeniem potrzeb dziecka

na tu i teraz i zapewnieniem opieki, ale przede wszystkim uwzględnieniem przyszłości dziecka i możliwości wychowywania się w docelowej rodzinie.

Konieczna jest analiza:

- czy rodzina zastępcza będzie w stanie współpracować z rodzicami biologicznymi na rzecz powrotu dziecka pod ich opiekę?
- czy jeśli nie ma szans powrotu dziecka do rodziny biologicznej, rodzina zastępcza jest w stanie przygotować dziecko do przysposobienia, a gdy przysposobienie nie będzie możliwe – wychowywać dziecko do pełnoletności?
- czy rodzina zastępcza spełnia warunki stawiane również rodzinom adopcyjnym tj. – odpowiedni wiek, motywacja, warunki materialne i mieszkaniowe, predyspozycje psychiczne, ilość dzieci w rodzinie.

Art. 130 ust 1 proponowane brzmienie:

„Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje w konsultacji z:

- 1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka;
- 2) pedagogiem;
- 3) psychologiem;
- 4) właściwym asystentem rodziny;
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.”

Dodać pkt 7) rodzicami dziecka, poza przypadkami, gdy dziecko zostało zakwalifikowane do przysposobienia

KOMENTARZ:

Udział rodziców - do których dziecko ma szanse wrócić - jest niezbędny, bo pozwala im brać odpowiedzialność za przyszłość swojego dziecka i rodzinę. To wspólnie z rodzicami powinny być wypracowane działania wobec dziecka i rodziny, czyli podmiotowe a nie przedmiotowe traktowanie rodziców, ponadto działanie takie może wzmocnić rodziców w poczuciu sprawstwa i wpływu na życie.

Powinni wiedzieć jakie działania będą podejmowane przez organizatora wobec dziecka. Dają możliwość podjęcia przez nich konkretnych działań na rzecz powrotu dziecka pod ich opiekę. Działania te są na bieżąco monitorowane i wskazują, czy rodzice są faktycznie w stanie przejąć opiekę nad dzieckiem.

Art. 131 proponowane brzmienie:

„Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co 12 miesięcy, a przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące

KOMENTARZ:

Zmiana podobnie jak w art. 47 ust 5 nie jest właściwa z punktu widzenia dobra dziecka. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka nie może być rzadsze niż wskazane w dotychczasowych przepisach. Wydłużenie czasu między okresowymi ocenami spowoduje, że poważnie zostanie ograniczona szansa na zmianę sytuacji dziecka, która następuje poprzez mobilizowanie właściwych instytucji do realizacji planu pomocy dziecku i planu pomocy rodzinie. Zmiana taka jest szczególnie niekorzystna dla małych dzieci - ich rozwój, budowanie więzi, zmiana sytuacji prawnej i życiowej to proces bardzo dynamiczny i nie można go analizować raz na rok!

art. 131 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Art. 133 obecne brzmienie:

„Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.”

**Dodać: po słowach „asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka”
dodać „przedstawicielem ośrodka adopcyjnego”.**

KOMENTARZ:

Propozycja wynika z analogicznych działań jak w przypadku współpracy z rodzinami zastępczymi (art. 40 dotyczącym współpracy rodzin zastępczych z ośrodkami adopcyjnymi). Rodzinny Dom Dziecka podobnie jak rodzina zastępcza pełni funkcję zastępczą, a nie docelową z zakresie opieki nad dziećmi. Do czasu usamodzielnienia powinny pozostawać tam tylko te dzieci, które nie mają szans zarówno na powrót pod opiekę rodziców biologicznych jak i na przysposobienie.

Art. 137 ust 1 obecne brzmienie:

„W skład zespołu wchodzi:

- 1) dyrektor placówki lub osoba przez niego wyznaczona;*
- 2) pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, jeżeli są zatrudnieni w placówce;*
- 3) wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka;*
- 4) przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;*
- 5) lekarz i pielęgniarka, w miarę indywidualnych potrzeb dziecka;*
- 6) inne osoby, w szczególności asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka oraz przedstawiciel ośrodka adopcyjnego.”*

Dodać pkt 7) rodzice dziecka - poza przypadkami, gdy dziecko zostało zakwalifikowane do przysposobienia.

KOMENTARZ: analogicznie jak w art. 130 ust. 1 pkt 7

Art. 138 proponowane brzmienie:

„Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co 12 miesięcy, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące.”;

KOMENTARZ: analogicznie jak w art. 131

art. 138 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Art. 139a ust. 1 pkt 1-6 proponowane brzmienie:

„Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego należy także:

- 1) sporządzanie opinii na temat zasadności przysposobienia dziecka;*
- 2) sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko;*

- 3) sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu stwierdzenie, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie;
- 4) sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej;
- 5) sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu nieznaleszenia kandydata do przysposobienia rodzeństwa;
- 6) przekazywanie do właściwego ośrodka adopcyjnego informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 38a ust. 1.

KOMENTARZ:

1. Proponowane zapisy w konsekwencji doprowadzą do sytuacji jaka miała miejsce przed wejściem w życie Ustawy, kiedy wiele dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach, nie było zgłaszanych do adopcji. Wzrost przysposobień krajowych jest konsekwencją aktualnie obowiązujących zapisów Ustawy m.in.: art. 40 ust.2; art.76 ust.4 pkt 5; art.100 ust 4; art. 130 pkt 5; art. 137 pkt 6; art.154 ust.1; art.155 ust. 2; art. 156; KPC art. 578 § 2;

1. Proponowane zapisy są powielaniem zadań ośrodka adopcyjnego, który zgodnie z art. 154 ust.1, jako jedyna instytucja ma wyłączną kompetencję do prowadzenia procedur przysposobienia.

Z doświadczenia wynika, że gdy decyzję dot. przysposobienia dziecka będzie podejmował Organizator lub dyrektor RDD, większość dzieci (szczególnie małych) nie będzie miała szans na adopcję. W chwili obecnej bardzo często obserwuje się sytuację, iż małe dziecko z uregulowaną sytuacją prawną przebywa w rodzinie zastępczej a opiekunowie zastępczy nie mają ani gotowości do przysposobienia dziecka (ze względu na otrzymywane środki finansowe), ani zgłoszenia go do adopcji.

Proponowany zapis w konsekwencji może przedkładać dobro dorosłych nad dobro dziecka.

2. Z uzasadnienia do proponowanej zmiany wynika, iż celem powyższych zapisów jest usprawnienie i poprawienie efektywności współpracy między instytucjami zaangażowanymi w postępowanie adopcyjne. Propozycja opracowania 5 nowych opinii z pewnością nie będzie usprawniać postępowania adopcyjnego!

3. Pomimo wejścia w życie Ustawy, część powiatów nie przestrzega i nie traktuje obligatoryjnie zapisów zawartych w art. 130 pkt 5 i art. 137 pkt 6, co skutkuje nie zapraszaniem przedstawiciela OA na zespół. Dopisanie art. 139a w proponowanym

brzmieniu tak naprawdę wyklucza współpracę między instytucjami pracującymi w obszarze wspierania rodziny i nie daje możliwości obiektywnej weryfikacji, czy podejmowane działania wobec dziecka są faktycznie zgodne z jego dobrem, czy też jest to frazes uzasadniający ochronę interesu dorosłych opiekunów.

Art. 139a ust. 2-4 proponowane brzmienie:

„Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 1, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę konieczność zagwarantowania, że przysposobienie leży w najlepszym interesie dziecka.

3. Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 3, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności możliwość zapewnienia dziecku stabilnego, rodzinnego środowiska wychowawczego, w tym zastępczego, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Sporządzając opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności więzi między rodzeństwem.

KOMENTERZ:

Zapis powiela zadania ośrodka adopcyjnego i jest nie zgodny z zapisami dot. zadań ośrodka adopcyjnego.

Art. 139a ust.5 proponowane brzmienie:

5. Opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5 organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przekazuje do właściwego ośrodka adopcyjnego.”;

KOMENTARZ:

Jaka jest zasadność kwalifikacji dziecka do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny w momencie, gdy przesłana opinia sporządzona przez wymienione podmioty będzie jednocześnie decyzją dot. przysposobienia, a ośrodek adopcyjny nie będzie miał faktycznej możliwości zweryfikowania jej?

W jaki obiektywny sposób dyrektor rodzinnego domu dziecka sporządzi opinie dot. m.in. zasadności do przysposobienia w kraju lub za granicą, więzi między rodzeństwem, umieszczenia lub nie rodzeństwa w jednej rodzinie adopcyjnej? Jakimi narzędziami zbada możliwość nawiązania więzi z rodziną adopcyjną? Jakich obiektywnych kryteriów użyje by jego subiektywny stosunek do przysposobienia nie zaburzył obiektywnej oceny związanej z przysposobieniem?

Art. 139a – skreślić propozycję zapisu

Art. 156 w ust. 1 pkt 11 proponowane brzmienie:

„Wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka oraz sporządzanie opinii kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczania dzieci w rodzinie przysposabiającej.”

KOMENTARZ:

Poprzedni zapis „wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, opinii o ich kwalifikacjach osobistych oraz sporządzanie opinii kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczania dzieci w rodzinie przysposabiającej.” wynikał z Art. 169 ust.1 Ustawy i art.114¹ KRiO

Opinia o kwalifikacjach osobistych jest sporządzana na podstawie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej – zawiera m.in. sylwetki osobowościowe kandydatów, opis ich zasobów opiekuńczo-wychowawczych. Opinia kwalifikacyjna jest to dokument potwierdzający, że kandydaci uzyskali kwalifikację do przysposobienia – bez opisu kandydatów. Są to 2 różne dokumenty!!! Proponowana zmiana wprowadza chaos i jest niezgodna z innymi zapisami.

Ponadto - diagnoza kandydatów do przysposobienia nie sprowadza się do oceny wstępnej. Po niej następuje szkolenie, którego celem jest przemiana motywacji adopcji, minimalizowanie lęków (dotyczących m.in. przyjęcia do rodziny dziecka z którym nie ma więzi biologicznej,

konsekwencji dla rozwoju dziecka różnego typu trudności wynikających z dysfunkcji rodziny pochodzenia, jawności adopcji, itp.) oraz przekaz niezwykle istotnej wiedzy. Jest to czas (a przynajmniej powinien być) zmian u kandydatów. Zmian dotyczących kluczowych zagadnień związanych z adopcją. Końcowy etap diagnozy powinien, więc dokonywać się po szkoleniu, i zostać zakończony sformułowaniem pozytywnej lub negatywnej opinii kwalifikacyjnej.

Art. 156 ust. 1 pkt 11 - pozostawić aktualnie obowiązujący zapis

Art. 161 ust. 2 pkt 10 proponowane brzmienie:

„dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej”

KOMENTARZ:

- 1. Zważywszy na różnego rodzaju problemy zdrowotne, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej nie zawsze będzie mógł określić jakie są rokowania czy możliwości opieki nad dzieckiem przy konkretnym schorzeniu np. onkologicznym, endokrynologicznym.*
- 2. Praktyka pokazuje, że zdarzają się przypadki, że lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, wydaje takie zaświadczenie osobom chorym psychicznie, osobom z przewlekłymi chorobami, przebywającymi na rentach chorobowych, stawiając diagnozę na tu i teraz, kierując się interesem kandydatów do przysposobienia i ich potrzebami a nie perspektywą dziecka!*

Dodać do pkt 10

...oraz w razie potrzeby innego lekarza specjalisty

Art. 164 ust 1 obecne brzmienie:

„Rodzice, podmiot leczniczy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz inna instytucja lub osoba, które powzięły informację o dziecku uzasadniająca zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia, zgłaszają

tę informację do ośrodka adopcyjnego działającego na terenie województwa, w którym przebywa dziecko”.

KOMENTARZ:

Słowo „uzasadniająca” – jest często różnie interpretowane, proponowany zapis nie będzie budził wątpliwości o jaką sytuację dziecka chodzi.

Art. 164 ust. 1 propozycja zapisu:

„Rodzice, podmiot leczniczy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz inna instytucja lub osoba, które powzięły informację o dziecku uzasadniająca zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia, (m.in. pozostawienie, porzucenie lub uregulowana sytuacja prawna) zgłaszają tę informację do ośrodka adopcyjnego działającego na terenie województwa, w którym przebywa dziecko”.

Art. 164 ust 2 pkt 1 proponowane brzmienie:

„W przypadku powzięcia informacji, o której mowa w ust. 1, ośrodek adopcyjny niezwłocznie:

1. występuje do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego o przekazanie opinii oraz dokumentacji, o których mowa w art. 139a, chyba, że posiada te opinie oraz dokumentację”

KOMENTARZ:

Ośrodek wystąpi do instytucji, która będzie posiadała informacje o dziecku. Nie ma więc zasadności wymieniać ich w Ustawie. Proponowane szczegóły mogą być zawarte w Rozporządzeniu MPiPS a nie w Ustawie

Art. 164 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 1a - propozycja zapisu:

1) „W przypadku powzięcia informacji, o której mowa w ust. 1, ośrodek adopcyjny niezwłocznie występuje do właściwych instytucji o przekazanie dokumentacji niezbędnej do sporządzenia „karty dziecka”

1a. W celu realizacji zadania, ośrodek adopcyjny ma prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji dotyczącej dziecka, które może być przysposobione, w tym prawnej i medycznej;

Art. 164 ust. 5 proponowane brzmienie:

„W terminie 30 dni od dnia sporządzenia karty dziecka ośrodek adopcyjny w oparciu o opinie, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1 i 2, dokonuje kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego, sporządza dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego oraz wszczyna poszukiwanie kandydata do przysposobienia dziecka”.

KOMENTARZ:

Proponowane wydłużenie czasu z 14 do 30 dni wynika z praktyki. Często 14 dni to za mało, by zgromadzić dokumentację dziecka, niezbędną do kwalifikacji krajowej, często dzieci wymagają też dodatkowej diagnostyki. Określenie „do” zamiast jednoznacznego „30 dni” pozwala na niezwłoczne wszczęcie procedury adopcyjnej, w przypadkach, w których to możliwe. Taki zapis spowoduje wydłużenie przygotowywania dokumentacji dziecka

Art. 164 ust. 5 – pozostawić dotychczasowe brzmienie zapisu, zmieniając ilość dni z 14 do 30

Art. 164 ust. 6 -21

KOMENTARZ:

Brak konieczności powielania w Ustawie zapisów dot. CBD. Są one zawarte już w aktach międzynarodowych ratyfikowanych przez RP

Brak zasadności zmiany zapisów dot. WBD. Obecnie obowiązujące sprawdzają się. Informacje o dzieciach przekazywane są w Ustawowych terminach. Kompetencje WBD i

CBD są jasno określone i nie ma problemów z realizacją zdań zgodnie z kompetencjami określonych ośrodków.

Art. 164 ust. 6 -21 wykreślić wszystkie propozycje zapisu.

Pozostawić aktualnie obowiązujące w Ustawie ustępy 6 -9

Art. 166 a - proponowane brzmienie:

1. Rodzeństwo powinno być umieszczane w jednej rodzinie przysposabiającej, chyba że:

1) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, w oparciu o opinię, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 4, uzna, że wspólne umieszczenie dziecka wraz z rodzeństwem w rodzinie przysposabiającej nie leży w najlepszym interesie dziecka lub

2) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, w oparciu o opinię, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 5, uzna, że względu najlepiej pojęty interes dziecka, że z powodu niezalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niezalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, możliwe jest umieszczanie rodzeństwa w różnych rodzinach przysposabiających.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego wszczyna poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka oraz przesyła dokumentację kwalifikacyjną do właściwego dla siebie miejscowo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych. Przepisy art. 164 ust. 7-20 stosuje się odpowiednio.”

KOMENTARZ:

Art. 166 – wskazuje jakie działania wykonuje ośrodek, by podjąć decyzję o kwalifikacji dziecka do przysposobienia. Decyzję tą OA podejmuje przy współpracy z OPZ i innymi instytucjami. Nie jest to więc decyzja, podjęta bez znajomości sytuacji prawnej, życiowej, zdrowotnej, rozwojowej dziecka czy braku znajomości jego historii. Jeżeli w tym zakresie są jakieś wątpliwości należy położyć większy nacisk na współpracę między instytucjami! Proponowane zapisy art. 166a są bezzasadne .

Art. 166a – skreślić propozycję zapisu

Art. 175 a - proponowane brzmienie:

1. Marszałek województwa sprawuje nadzór nad ośrodkami adopcyjnymi.”
2. Marszałek województwa może upoważnić, w formie pisemnej, kierownika regionalnego ośrodka polityki społecznej do sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 1.”;

KOMENTARZ do ust. 2

Większość ośrodków adopcyjnych pozostaje w strukturach ROPS, zatem ROPS nie może być jednostką nadzorującą własną jednostkę!

Dotyczy to również regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa to Zarząd Województwa lub Marszałek zgodnie z zasadą samorządności decydują o nadzorze.

Art. 175 a skreślić propozycję zapisu

Propozycja zapisu :

Nadzór nad placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi i ośrodkami adopcyjnymi sprawuje wojewoda.

W imieniu Ogólnopolskiej Koalicji Ośrodków Adopcyjnych wnosimy o wzięcie pod uwagę powyższych sugestii.

Z poważaniem

Koordinator Koalicji
Anna Wójcik

Tel. 608 200 187

Katolicki Ośrodek Adopcyjny

04-357 Warszawa, ul. Grochowska 194/196, tel./fax (48-22) 618 92 45
adopcje krajowe: tel./fax (48-22) 818 53 37; zagraniczne: tel./fax (48-22) 818 54 30
telefon zaufania (48-22) 619 63 95

KATOLICKI OŚRODEK
ADOPCYJNY
04-357 Warszawa
ul. Grochowska 194/196
tel./fax 22 618 92 45

KOA830I/612/06/14

Warszawa, dnia 30.06.2014 r.

Związek Województw

Rzeczypospolitej Polskiej

Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie przesyła uwagi do projektu z dnia 6 maja 2014 r. Ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw

1. Uwagi do poprawek do Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

Art. art. 156 ust 1 pkt 11, który brzmi:

„wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka oraz sporządzenie opinii kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinie przysposabiającej”

Propozycja KOA – pozostawić dotychczasowy zapis, czyli:

„wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, opinii o ich kwalifikacjach osobistych oraz sporządzenie opinii kwalifikacyjnej w sprawach dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinie przysposabiającej”

Uzasadnienie:

- *Diagnoza kandydatów do przysposobienia nie sprowadza się do oceny wstępnej. Po niej następuje szkolenie, którego celem jest przemiana motywacji adopcji, minimalizowanie lęków (dotyczących m.in. przyjęcia do rodziny dziecka z którym nie ma więzi biologicznej, konsekwencji dla rozwoju dziecka różnego typu trudności wynikających z dysfunkcji rodziny pochodzenia, jawności adopcji, itp.) oraz przekaz niezwykle istotnej wiedzy. Jest to czas, a przynajmniej powinien być, zmian u kandydatów. Zmian dotyczących kluczowych zagadnień związanych z adopcją. Końcowy etap diagnozy powinien, więc dokonywać się po szkoleniu, i zostać zakończony sformułowaniem pozytywnej lub negatywnej opinii kwalifikacyjnej.*
- *Jeżeli zakładamy, że ocena wstępna gwarantuje adopcję to jaki sens ma szkolenie?*

BANK: PEKAO S.A. O/Warszawa, nr 95 1240 6074 1111 0000 4994 1603
NIP 113-02-10-297, REGON 040013158-00074

2. Uwagi do poprawek do Kodeksu postępowania cywilnego:

a) art. 578 § 2, który brzmi:

„Sąd w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o pozbawieniu władzy rodzicielskiej przesyła to postanowienie do właściwego ośrodka adopcyjnego, prowadzącego wojewódzki bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie”

Propozycja KOA zmiany na:

„Sąd w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o pozbawieniu władzy rodzicielskiej przesyła to postanowienie do właściwego ośrodka adopcyjnego do którego zostało zgłoszone dziecko i który jest odpowiedzialny za kwalifikację tego dziecka do przysposobienia, a jeżeli zgłoszenie nie nastąpiło do ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie ”

Uzasadnienie:

- jeśli ośrodkowi adopcyjnemu, który nie prowadzi WBD, jakiś podmiot zgłosił dziecko (i tym samym jest on odpowiedzialny za kwalifikację tego dziecka do przysposobienia) bierze on udział w postępowaniu o pozbawienie władzy rodzicielskiej. Wówczas przysyłanie prawomocnego postępowania o pozbawieniu władzy rodzicielskiej najpierw do WBD, a potem ośrodka adopcyjnego zaangażowanego w sprawę niepotrzebnie wydłuży obieg dokumentów.
- ośrodek adopcyjny, który nie prowadzi WBD, dla celów statystycznych zgłasza do WBD wszystkie dzieci, które kwalifikował do adopcji wraz z informacją o ich sytuacji prawnej.

b) art. 578 § 3, który brzmi:

„Sąd w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie przesyła to postanowienie do właściwego ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia”

Propozycja KOA zmiany na:

„Sąd w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie przesyła to postanowienie do właściwego ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za dobór rodziny przysposabiającej ze względu na potrzeby dziecka”

Uzasadnienie:

- jest to ośrodek, który przygotowuje kandydatów i nadzoruje okres preadopcji i w SAC został wskazany do wprowadzenia informacji o uprawomocnieniu adopcji do systemu informatycznego.

c) art. 589 ust 4, który brzmi:

„4. Sąd w terminie 7 dni od dnia złożenia przez rodziców oświadczeń, o których mowa w § 1, przesyła te oświadczenie do właściwego ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie”

Propozycja KOA zmiany na:

„4. Sąd w terminie 7 dni od dnia złożenia przez rodziców oświadczeń, o których mowa w § 1, przesyła te oświadczenie do właściwego ośrodka adopcyjnego *do którego zostało zgłoszone dziecko i który jest odpowiedzialny za kwalifikację tego dziecka do przysposobienia, a jeżeli zgłoszenie nie nastąpiło do ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie*”

Uzasadnienie:

- *jeśli ośrodkowi adopcyjnemu, który nie prowadzi WBD, jakiś podmiot zgłosił dziecko (i tym samym jest on odpowiedzialny za kwalifikację tego dziecka do przysposobienia) bierze on udział w regulowaniu jego sytuacji prawnej. Jeżeli rodzice podejmują ostateczną decyzję o zrzeczeniu blankietowym to umawia w sądzie to zrzeczenie i zazwyczaj towarzyszy podczas niego rodzicom. Wówczas przesyłanie tego oświadczenia najpierw do WBD, a potem ośrodka adopcyjnego zaangażowanego w sprawę niepotrzebnie wydłuży obieg dokumentów.*
- *ośrodek adopcyjny, który nie prowadzi WBD, dla celów statystycznych zgłasza do WBD wszystkie dzieci, które kwalifikował do adopcji wraz z informacją o ich sytuacji prawnej.*

Dziękuję za zapoznanie się z propozycjami KOA i proszę o uwzględnienie ich w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

ZASTĘPCA WZGLĘDNIENIA
[Podpis]
dr Monika Redziak
PSYCHOLOG

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 07 lipca 2014 r.

ZW/0714/172/14

SEKRETARIAT SZEFA KS

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

L.dz.
Data wpływu 07.07.2014

Racowny Racik Miodkowy

W ślad za naszym pismem o nr ZW/0714/171/, dotyczącym przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy (EK-020-1014/14) - o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu dodatkowo przekazujemy opinie otrzymane z województw: opolskiego i lubuskiego.

Z wyrazami szacunku

[Signature]
/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

Uwagi i propozycje zmian

woj. opolskiego

dotyczące ustawy oraz projektu ustawy w sprawie zmiany ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw opracowane w czasie Seminarium pn. „Blaski i cienie ustawy o pieczy zastępczej” w Opolu w dniu 30.06.2014r.

Zmiany w projekcie i ustawie zostały rozpatrzone w aspekcie realizacji zadań przez gminę, powiat i samorząd województwa.

Zadania powiatu

Pozytywne opinie uczestników Seminarium dotyczące proponowanych zmian:

- 1. Zmiana kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka poprzez konieczność uzyskania zaświadczenia wystawionego również przez psychologa - (art. 45, zmiana art. 42. ust1 pkt 5.)**
- 2. Nadzór starosty nad rodzinnymi formami pieczy zastępczej (art. 38b) –** proponowana zmiana pozytywnie zaopiniowana z prośbą o doprecyzowanie sposobu i wskazania narzędzi do sprawowania nadzoru. Uczestnicy spotkania wskazują, że brak jest narzędzi mobilizujących rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka do oszczędnego i racjonalnego wydatkowania środków na utrzymanie lokalu oraz innych przyznanych świadczeń
- 3. Zasadnym jest wprowadzenie ryczałtu lub limitu dotyczącego zwrotu środków finansowych na utrzymanie lokalu (art. 83, 84) –** Wprowadzenie limitów usprawni w dużej mierze min. rozliczenia między powiatami.

Negatywne opinie uczestników Seminarium dotyczące proponowanych zmian:

- 1. Rezygnacja z udziału Sądu w wyborze formy pieczy zastępczej, w której dziecko zostanie umieszczone.(art. 36, a w konsekwencji dodanie art. 41a, uchylenie art. 46 ust 4. oraz zmiany w 49, art.71, art. 90, art. 134 ust.3.)**

W szczególności w przypadku umieszczenia dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej wydłuży to czas realizacji postanowienia Sadu. Ponadto PCPR - y nie dysponują taką ilością pracowników ani kompetencjami i narzędziami do dokładnego rozeznania się w sytuacji rodzinnej dziecka. W konsekwencji dzieci umieszczane

będą w rodzinach niezawodowych i zawodowych, co w znacznym stopniu zwiększy koszty wydatkowane na pieczę zastępczą.

2. Możliwość zatrudnienia współmałżonka w zawodowej rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka (art. 57).

Umowa na pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka najczęściej zawierane są z obydwoma małżonkami. Zatem oboje wyrażają chęć pełnienia tej funkcji jednak jedna osoba otrzymuje wynagrodzenie. Rodzina zastępcza powinna być wzorcem funkcjonowania rodziny, a w rodzinach pożądanym wzorcem jest aby przynajmniej jedno z rodziców pracowało. Ponadto z uwagi na, iż rodzice zastępczy często w sprawach umieszczonych u nich dzieci mają obowiązek stawienia się przed Sądem, często ze względów zdrowotnych muszą z chorymi dziećmi udać się do specjalistów potrzebują na ten czas zapewnienia opieki dzieciom. Ma znaczenie również, że wprowadzenie dodatkowej osoby, innej niż współmałżonek do pomocy przy wychowaniu i pracach gospodarskich zwiększy jakość opieki nad podopiecznymi, pozwoli trochę odpocząć, poprzez zmniejszenie obowiązków, rodzicom zastępczym, a w konsekwencji po części zapobiega wypaleniu zawodowemu.

Stanowisko w sprawie art. 64 ust. 5a: Usunąć zapis aby małżonek niepobierający wynagrodzenia mógł być osobą zatrudnioną do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W przypadku RDD sprawujących opiekę nad więcej niż 4 dziećmi, każda z rodzin skorzysta z tego zapisu i wystąpi z wnioskiem, a starosta będzie zmuszony taką umowę podpisać

3. Możliwość umieszczenia w placówce opiekuńczo wychowawczej małego dziecka, którego rodzicem jest małoletni przebywający w tej placówce- (art.95. ust 2.).

Placówki są nieprzygotowane do przyjmowania i opieki nad tak małymi dziećmi. Małoletniego rodzica i dziecko należałoby umieścić w osobnym pokoju, placówki nie dysponują taką ilością pomieszczeń. Stanowiłoby to zły wzorzec dla innych małoletnich, mogłoby być odebrane jako przyzwolenie do kontaktów seksualnych, jest to demoralizujące dla innych wychowanków. Ponadto w czasie, gdy rodzic dziecka będzie przebywał w szkole pojawia się trudności z zapewnieniem odpowiedniej opieki niemowlakowi. Trudności będą tym większe gdy niemowlaków będzie więcej na terenie jednej placówki

4. „Blokowanie” miejsc w placówce opiekuńczo - wychowawczej (art. 95 ust 3 i 3a oraz art. 230).

Zauważa się, iż niemożliwym dla dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej będzie zorganizowanie placówki tak aby zapewnić, w ramach limitu liczby dzieci, miejsce dla wychowanków powracających ze wskazanych instytucji, w tym także powracających z urlopowania. Dzieci często co trzy tygodnie urlopowane są do placówek opiekuńczo- wychowawczych, przyjeżdżają na weekendy, święta i muszą mieć swoje miejsce, bo to ich dom.

5. Uchylenie obowiązku przedkładania zaświadczenia stwierdzającego kontynuowanie nauki przez osobę usamodzielnianą (art.146 ust.6).

Zwiększy ilość prowadzonych postępowań w sprawie nienależnie pobranego świadczenia. Zdarza się, że usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej tylko zapisują się do szkoły nie podejmując nauki ale kontynuują ją bardzo krótko. Prowadzona windykacja w wielu przypadkach jest nieskuteczna a pociąga za sobą koszty.

Propozycje i postulaty:

1. Nie zawężać kwalifikacji osób, które mogą pełnić funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej- wykorzystać do tej funkcji również świetnie wyszkolonych i doświadczonych zatrudnionych do tej pory w PCPR pracowników socjalnych. Obecnie zatrudnieni w PCPR pracownicy socjalni przesuwani są do działu świadczeń.

2. Zniesienie 10 dniowych praktyk dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w rodzinach zastępczych. Wprowadzenie kolejnych osób do rodziny zastępczej nie jest wskazane dla umieszczonych tam dzieci.

3. W art. 54 ustawy dodać zapis, że starosta może a nie musi podpisać umowy z RZ niezawodową z 3 letnim doświadczeniem. Aktualny zapis obliguje do podpisania z rodziną, w której umieszczone jest jedno dziecko i nie zamierza przyjąć więcej dzieci.

4. Wprowadzenie do katalogu rodzinnych form opieki „zwykłej” rodziny zawodowej , obok funkcjonującego już pogotowia rodzinnego i rodziny specjalistycznej (art. 58, 59). Zapis taki pozwoli tworzyć rodziny najbardziej zbliżone do naturalnych.

5. Wypoczynek dziecka (art.83 ust. 1 pkt.1). Nie ograniczać wieku dzieci uprawnionych do dofinansowania do wypoczynku.

Uzasadnienie: rodziny zastępcze jeżeli chcą razem wyjechać na wakacje, to nie mogą skorzystać z dofinansowania dla wszystkich dzieci. Mocno to krytykują. Samorząd także. Uważamy, że jeżeli samorząd powiatowy chce dofinansować do wyjazdu to niech sam decyduje o tym i określi czy dla wszystkich dzieci w rodzinie, czy też w określonym wieku.

6. W ustawie o podatku dochodowym dla osób fizycznych w art. 21 pkt. 24 dopisać : umorzenie należności z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

7. Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej (art. 38 ust. 1 i 2).

Użyta terminologia „powiat zobowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej” jest niejednoznaczna, będzie powodowała przepychanki pomiędzy powiatami. Należy rozważyć zmianę terminologii takiej jak w ustawie tj. „powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej”.

Dodatkowo propozycja zapisu, że kierownik PCPR może a nie musi dochodzić świadczeń alimentacyjnych.

8. Media (art. 84 pkt 1). Należy wprowadzić limity na media na każde dziecko. Ułatwi to rozliczanie pomiędzy powiatami i gminami oraz spowoduje, że rodziny będą kontrolowały zużycie mediów.

9. Ocena sytuacji dziecka (art. 128a) propozycja pozostania przy zapisie, że oceny dokonuje się przy konsultacji (...) bez konieczności organizowania posiedzeń. Będzie problem ze zwołaniem osób z innych instytucji, bo przecież te osoby mają swoje służbowe obowiązki, kto pokryje koszty dojazdu itp.,

10. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej art.232 ust. 2 i w ust. 1. Propozycja: skreślić zapis „ do dnia 31 grudnia 2019 r. ” wprowadzić w to miejsce zapis „ w okresie do dnia 1 stycznia 2021 r. ”. Uzasadnienie: Zapis powyższy będzie zgodny z zapisem art. 230 i da możliwość wyboru miejsca umieszczenia dziecka w wieku szkolnym w formach opieki zastępczej w przypadku, gdy o tym decydować będzie organizator pieczy zastępczej.

Zadania gminy

Pozytywne opinie uczestników Seminarium dotyczące proponowanych zmian:

1. Zmiany w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art.18) umożliwiające finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego ze środków pochodzących ze sprzedaży koncesji alkoholowych zdaniem OPS są bardzo pozytywne i z pewnością wpłyną na zwiększenie ich liczby.

Propozycje i postulaty:

1. Określić inny sposób dofinansowania zadania asystent rodziny – art.14, art.15, art.16, art.17 z budżetu państwa.

W związku z wprowadzeniem w art.15 zmiany polegającej na zmniejszeniu liczby rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę do 15 oraz w związku z wprowadzoną w art. 11ust. 5 potrzebą wsparcia małoletnich rodziców pracą asystenta, istnieje obawa przed brakiem środków na zatrudnienie asystentów. Jednocześnie deklaracja MPIPS dotycząca ewentualnego dofinansowania zadania w ramach konkursu jest niekorzystna ze względu na

to, że środki finansowe trafiają do gmin w miesiącu kwietniu i pozwalają na zatrudnienie do grudnia. W efekcie takiej polityki od stycznia do marca rodziny pozostają bez wsparcia, a w kolejnym roku do rodziny trafia nowa osoba.

2. Wprowadzenie dodatku za pracę w terenie dla asystenta rodziny w wysokości 250 zł oraz prawa do dodatkowego urlopu.

3. Określić wzór legitymacji asystenta rodziny i zwolnić od podatku ryczałt przyznawany asystentowi na przejazdy służbowe.

4. Nadzór nad placówkami wsparcia dziennego.

Nałożenie w art. 28a na wójta obowiązku sprawowania nadzoru nad placówkami wsparcia dziennego przy jednoczesnej możliwości upoważnienia do sprawowania tego nadzoru tylko kierownika OPS lub PCPR nakłada na kierowników odpowiedzialność za funkcjonowanie placówek często bez wpływu na finansowanie ich działalności. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego powierza się organizacjom pozarządowym oraz dotuje ich działalność za pośrednictwem Wydziałów a nie OPS i PCPR. Wskazane jest nie ograniczać wójtowi możliwości upoważnienia do nadzoru tylko do kierownika jednostki pomocy społecznej.

5. Rodzina wspierająca. Doświadczenia woj. opolskiego podpowiadają, że odpowiednie zabezpieczenie środków na realizację zadania jest niezbędne dla rozszerzenia tych usług.

Zadania samorządu województwa

Propozycje i postulaty:

1. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej niespełniającej warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń. (art.41a). Propozycja zapisu może spowodować, że dobro dziecka będzie zagrożone, umieszczeniem w niezdiagnozowanej i nieprzygotowanej rodzinie. Dodatkowo zapis taki umożliwiłby nadal omijanie rodzinom zastępczym pełnej procedury adopcji właściwej kandydatom zgłaszającym się do ośrodka adopcyjnego.

Wykreślenie w/w zapisu.

2. Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z sądem oraz informowanie o całokształcie sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat (art. 47 ust 5).

Pozostawić aktualnie obowiązujący przepis. Zmiana terminów na dłuższe zawarta w projekcie może skutkować przedłużaniem się pobytu dziecka w rodzinnej opiece zastępczej i zmniejszeniem szansy na ewentualną adopcję.

3. Promowanie idei adopcji, w tym poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka (art. 156 1a).

Wnosimy o pozostawienie zapisu promowania idei adopcji, dzięki której pozyskujemy kandydatów do przysposobienia dziecka. Zlecenie zadania ośrodkowi poszukiwania kandydatów jest niezasadne w aspekcie motywacji do podjęcia tak ważnej decyzji życiowej.

Wykreślić drugi człon w zapisie: „poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka”

4. Ocena stanu zdrowia kandydatów do przysposobienia dziecka (art.161 ust.2 pkt.10).

propozycja zapisu:

„dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia”

Proponujemy zmianę zapisu, mając na uwadze, że zaświadczenie lekarza POZ nie zawsze będzie wystarczające dla określenia możliwości zdrowotnych kandydata do przysposobienia dziecka.

5. Przetwarzanie informacji dotyczących dzieci zgłoszonych do przysposobienia (art.161ust 3 pkt.9).

Wykreślić pkt. 9. „numer PESEL rodziców dziecka”

6. Powzięcie i przekazanie informacji o dziecku uzasadniającej zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia Art.164.1.

Zamienić słowo „uzasadniająca” na uregulowaną.

Dodatkowo:

Stanowisko Ośrodka Adopcyjnego ROPS w Opolu, prowadzącego WBD

Ośrodek Adopcyjny ROPS w Opolu poza wymienioną uwagą nie wnosi zmian do w/w ustępu. Uzasadnienie:

Zapis jest zasadny i pozwala na przejrzyste monitorowanie przez ośrodki adopcyjne sytuacji dzieci z terenu swojego województwa, które mają szansę na adopcję. Rozwiązanie takie sprzyja określeniu potrzeb i możliwości w dziedzinie adopcji. Dodatkowo funkcja WBD potwierdza zasadność zapisu.

Stanowisko Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego i Opiekuńczego w Opolu

Katolicki Ośrodek Adopcyjny i Opiekuńczy w Opolu wnosi o zmianę na rzecz możliwości zgłaszania informacji o dziecku także poza teren danego województwa. Uważa, że ograniczanie zgłaszania dziecka do ośrodka na terenie województwa może być dla dziecka, zwłaszcza starszego, które może być rozpoznane przez swoich rodziców biologicznych (kandydaci najczęściej jednak wybierają ośrodek najbliższy swojego miejsca zamieszkania) - związane z niezapewniem mu poczucia bezpieczeństwa.

Ponadto Katolicki Ośrodek Adopcyjny i Opiekuńczy dodaje, że nie będzie się umieszczać dzieci w rodzinach zastępczych poza województwem, w sytuacji kiedy nie będzie wolnych miejsc w rodzinach zastępczych na jego terenie, po to by nie „tracić” dziecka.

7. Sporządzenie informacji o sytuacji prawnej, rodzinnej, zdrowotnej dziecka - karta dziecka i metryka prowadzenia sprawy (art.164 ust 2. pkt.2).

Postulujemy o doprecyzowanie metryki.

8. Ustalenie sytuacji prawnej dziecka (art.164 ust.3, 4).

Ustępy są niezasadne gdyż każdy ośrodek adopcyjny, który powziął informacje o dziecku ma możliwość samodzielnego ustalenia sytuacji prawnej dziecka. Nie ma potrzeby wydłużać tej drogi.

9. Terminowość zadania: Kwalifikacja dziecka do przysposobienia (art.164 ust. 5).

Wnoskujemy o zapis : 30 dni roboczych od dnia sporządzenia karty dziecka, konsekwentnie jak w innych zapisach projektu dotyczących terminów realizacji zadań.

10. Współpraca ośrodka adopcyjnego z innymi podmiotami przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia (art. 166 ust.2).

Proponujemy w obowiązującej treści artykułu dodać zapis, że wymienione podmioty współpracujące z ośrodkiem adopcyjnym przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia (co jest jego wyłączną kompetencją) są zobligowane do udostępnienia ośrodkowi wymaganej dokumentacji.

11. Opinia kwalifikacyjna ośrodka adopcyjnego (art.202 KPC art.586 §4).

Wnosimy o zapis, by w przypadku przysposobienia zagranicznego, sąd obligował ośrodek adopcyjny upoważniony do prowadzenia procedur adopcji zagranicznej do wystawienia wymienionej opinii przed wydaniem orzeczenia .

Propozycje wprowadzenia dodatkowych zapisów

12. Projekt ustawy nie zawiera określenia procedury adopcyjnej kandydatów (małżeństw mieszanych Polaków i cudzoziemców, cudzoziemców mieszkających na terenie Polski) w kwestii diagnostyki i szkolenia. Doświadczenia ośrodków adopcyjnych pokazują, że określenie w/w jest niezbędne.

13. Kontrola wojewody (Dział VIIIa).

Wskazane doprecyzowanie i określenie jasnych wytycznych na temat trybu kontroli wojewody.

Aktualne są również uwagi i wnioski zgłoszone w dniu 10.04.2013r na spotkaniu z Panią Poseł na Sejm RP Janiną Okragły.

Opracowanie sporządzono na podstawie materiałów wypracowanych przez zespoły robocze reprezentujące realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej właściwych dla gminy, powiatu i samorządu województwa w czasie Seminarium „Blaski i cienie opieki zastępczej”.

Opracowanie niniejsze powstało w efekcie seminarium „Blaski i cienie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” zorganizowanego przez Samorząd Województwa Opolskiego w Opolu w dniu 30 czerwca 2014 r. z udziałem przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

Opole, dnia 03.07.2014r.

Lubuskie

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego
Stanisław Tomczyszyn

DS.IV.910.38.2014

Zielona Góra, dnia 30 czerwca 2014 r.

Pan

Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura

Związku Województw RP

Szanowny Panie Dyrektorze,

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze odpowiadając na prośbę przedłożenia opinii do *poselskiego projektu zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw*, niniejszym przedkłada uwagi do ww. dokumentu, opracowane w porozumieniu z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Zielonej Górze.

1. Wprowadzenie art. 139 a ustawy w istotny sposób ogranicza kompetencje ośrodka adopcyjnego oraz możliwości podejmowania decyzji zgodnych z szeroko pojętym dobrem dziecka, zapewniających, po kwalifikacji do przysposobienia, możliwość wychowywania się w odpowiednim ze względu na specyfikę potrzeb, stabilnym, właściwie zdiagnozowanym i przygotowanym środowisku rodzinnym.

W świetle proponowanego zapisu rodzi się poważna wątpliwość, czy to faktycznie ośrodek adopcyjny podejmuje decyzje o zakwalifikowaniu dziecka do adopcji, czy decyzje takie zapadają już na etapie sporządzania przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wszelkich opinii. Niepodważalnym jest fakt, iż to organizator rodzinnej pieczy zastępczej lub inny podmiot wskazany w ustawie posiada najwięcej aktualnej wiedzy o dziecku. Wiedza ta ma niezwykle istotne znaczenie dla decyzji o zakwalifikowaniu, bądź nie, dziecka do przysposobienia. Dlatego też, w formie kompleksowych, wnikliwych i rzetelnych informacji o całokształcie sytuacji życiowej dziecka, kontaktach z rodziną pochodzenia, aktualnych nawiązanych bliskich więziach, również między rodzeństwem, a także dotychczasowym pobycie dziecka w pieczy zastępczej, powinna zostać przekazana w momencie zgłoszenia do właściwego ośrodka adopcyjnego wolnego prawnie dziecka.

Jednak to ośrodek adopcyjny bazując na zebranych informacjach, ale także na sporządzonej własnej diagnozie dziecka, na którą składa się: diagnoza psychologiczna dziecka, określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny, dokonana przez psychologa ocena stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie - oraz wiedzy i doświadczeniu załudnionych specjalistów weryfikuje zebrany materiał i rozstrzyga, czy zasadnym jest kwalifikowanie dziecka do przysposobienia i czy zgodne z jego dobrem będzie ewentualne przysposobienie związane z przeniesieniem poza granice kraju.

Wydaje się, że rozproszenie poprzez proponowane do ustawy zmiany dotychczasowych zadań i kompetencji ośrodka adopcyjnego czy powielanie ich przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej może powodować trudności i chaos we wzajemnej współpracy, zamiast poprawy funkcjonowania rozwiązań systemowych czy funkcjonowania procedur adopcyjnych. Pojawia się wątpliwość, kto odpowiada za prowadzenie w całości procedur adopcyjnych. Z pewnością ośrodek adopcyjny pracując tylko w oparciu o opinie/decyzje sporządzone przez odrębne instytucje nie posiada wystarczającej wiedzy o dziecku i nie jest w stanie zadbać o dobór rodziny właściwej ze względu na potrzeby dziecka.

2. Nie budzi zastrzeżeń nowe brzmienie art. 164 ustawy, w szczególności zmieniające termin kwalifikacji dziecka do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny.

Z poważaniem

